

b. remmen.

2e. minstens twee onafhankelijk van elkaar krachtig werkende, onder bereik van den bestuurder zich bevindende remmen, met elk waarvan het rijtuig ieder oogenblik tot stilstand kan worden gebracht, en van welke ten minste een rechtstreeks op de wielen of op onmiddellijk daarmede verbonden rem-schijven of-trommels moet werken;

c. plaat met fabrieksnummers, paardenkrachten, gewicht enz.

3e. een plaat of platen waarop zijn aangegeven de fabriek en het fabrieksnummer van het chassis, het vermogen in paardenkrachten van den motor of het aantal en de boring der cylinders en het eigen gewicht van het rijtuig.

(2) Het is verboden met een motorrijtuig, geen rijwiel zijnde, over een weg te rijden of te laten rijden, tenzij dat rijtuig bovendien voorzien is van:

d. inrichting om terugloop te beletten.

1e. eene inrichting, in staat om bij het bestijgen zelfs van steile hellingen terugloop geheel te beletten, doch alleen ingeval een der remmen niet aan dien eisch voldoet;

e. inrichting tot achterwaarts rijden.

2e. een inrichting om achterwaarts te rijden, doch alleen ingeval de afstand tusschen voor- en achteras grooter is dan 2 meter of het rijtuig zwaarder is dan 350 kilogram.

Artikel 19a

(1) Bij locale verordening of, waar een locale raad ontbreekt, bij reglement of keur van politie van het Hoofd van Gewestelijk Bestuur, kunnen ten aanzien van motorrijtuigen voor openbaar verkeer, dienende voor het vervoer van personen en/of goederen, voorschriften worden gegeven:

a. waaraan, onverminderd het bepaalde bij het voorgaand artikel, de inrichting van het voertuig en de technische onderdeelen daarvan moeten voldoen in verband met de veiligheid van het verkeer en van de passagiers;

b. rém

2e. sekoerang-koerangnja doea boeah rém jang tidak berhoeboengan soeatoe dengan jang lain dan jang koeat makannja, serta moedah ditjapai oléh pengemoedi; dengan salah satoe rém itoe pengemoedi haroes dapat memperhentikan kendaraan itoe pada sebarang waktoe djoea; sekoerang-koerangnja satoe dari rém itoe haroes teroes makan pada roda atau pada rem-schijf atau remtrommel;

c. plaat dengan nomor paberik, kekoeatan motor dibandingkan dengan kekoeatan koeda, beratnja d. s. b.

3e. plaat jang menerangkan paberik dan nomor paberik dari sasis auto itoe, kekoeatan motornja jang dibandingkan dengan kekoeatan koeda (paardenkracht), banjaknja dan besar loebang cylindernja can berat kendaraan itoe sendiri.

(2) Dilarang berkendara motor atau menjoeroeh berkendara motor, jang boekan keréta angin, didjalan, djika ta' memakai poela:

d. perkakas jang dapat menahan moendoer.

1e. perkakas jang dapat menahan, soepaja kendaraan djangan moendoer, meskipoen djalan tjoeram, jaitoe apabila seboeah dari pada rém tidak dapat dipergoenakan oentoek itoe.

e. perkakas akan moendoer.

2e. perkakas akan moendoer, jaitoe apabila gandar moeka dan belakang lebih dari 2 M. antaranja atau kendaraan itoe beratnja lebih dari 350 K. G.

Pasal 19a

(1) Dengan verordening lokal, atau kalau tidak ada raad lokal itoe, dengan reglemén atau keur polisi dari Kepala pemerintahan daérah (gewest), maka oentoek kendaraan motor jang akan dipergoenakan didjalan 'oemoem oentoek pengangkoet orang dan atau barang, boléh diadakan atoeran:

a. tentang apa jang mesti dipenoehi oléh perkakas dari kendaraan itoe dan segala bagian tékniknja, berhoeboeng dengan

- b. waarin het periodiek toezicht op de naleving van de onder a bedoelde voorschriften wordt geregeld;
- c. waarin bijzondere eischen worden gesteld aan den bestuurder boven het bezit van een rijbewijs voor een gewoon motorrijtuig als bedoeld in artikel 6, sub 3, van dit reglement.

(2) De krachtens het eerste lid van dit artikel vastgestelde verordeningen en keuren van politie treden niet in werking dan na, voor zooveel betreft provinciale verordeningen, zoomede de verordeningen van locale raden en keuren van politie, door den Gouverneur-Generaal en voor zooveel betreft de verordeningen van stadsgemeenteraden door het betrokken college van gedeputeerden te zijn goedgekeurd."

Artikel 20

f. signaalhoorns.

(1) Het is verboden met een motorrijtuig over een weg te rijden, tenzij het rijtuig voorzien is van minstens een mond-, hand- of mechanischen hoorn, waarmede op een afstand van minstens 100 meter duidelijk hoorbare signalen kunnen worden gegeven.

Toonsoorten dier hoorns.

(2) De hoorn moet voor motorrijwielen een schellen, voor andere motorrijtuigen een zwaren toon hebben.

Gebruik van den hoorn.

(3) De bestuurder is verplicht met den hoorn een signaal te geven of te doen geven telkens wanneer de veiligheid van het verkeer dit vordert.

(4) Hij is verplicht bij het gebruik van den hoorn zooveel doenlijk alles te vermijden of te doen vermijden wat het schrikken van rij- of trekdieren of ander vee tengevolge zou kunnen hebben. Het is hem verboden binnen bebouwde kommen gebruik te maken van de open uitlaat.

(5) Het is hem en andere personen, die met het motorrijtuig vervoerd worden, in bebouwde kommen verboden eenig ander signaaltoestel dan den hoorn te gebruiken.

(6) Buiten bebouwde kommen mogen voor het geven van signalen gebruikt worden hoorns, trompetten, alsmede de zooge-

- keamanan laloe-lintas didjalan 'oemoem dan keamanan penoempang, dengan tidak mengoerangi pada jang ditentoeakan dalam pasal jang diatas ini;
- b. tentang pendjagaan jang haroes dilakoekan berkala-kala, soepaja atoeran jang dimaksoed pada a itoe ditoeroet;
- c. tentang hal jang istimewa jang dikehendaki dari pada pengemoedi, lain dari pada mempoenjaï soerat izin oentoek soeatoe kendaraan motor jang biasa, seperti jang dimaksoed pada pasal 6 sub 3 reglemén ini.

(2) Verordening dan keur polisi jang ditetapkan karena ajat pertama pasal ini tidak akan berlakoe, kalau verordening provincie, demikian poela verordening lokal dan keur polisi, beloem dibenarkan oléh Goebornoer Djenderal, atau kalau verordening gemeenteraad kota beloem dibenarkan oléh madjelis gedeputeerden jang bersangkoeitan dengan gemeente itoe.

Pasal 20

f. Toeter.

(1) Dilarang berkendaraan motor didjalan, apabila kendaraan itoe tidak memakai toeter sekoerang-koerangnja seboeah, baik jang diboenjikan dengan moeloet, maepoen dengan tangan ataupun dengan pesawat dan antara 100 M. boenji perkakas itoe haroes terdengar dengan terangnja.

Roepa-roepa boenji toeter.

(2) Toeter bagi keréta angin motor boenjinja haroes langsing dan bagi kendaraan motor (auto) haroes besar boenjinja itoe.

Mempergoenakan toeter.

(3) Pengemoedi diwadjibkan memboenjikan toeter, apabila perloe bagi keselamatan didjalan.

(4) Lagi poela diwadjibkan mendjaga binatang kendaraan atau binatang penarik atau héwan lain-lain djangan terkedjoet ketika memboenjikan toeter itoe. Dalam lingkoengan jang rapat didiami orang, dilaranglah memakai perkakas pengeloearkan gas (uitlaat) jang terboeka.

(5) Penoempang kendaraan motor jang melaloei lingkoengan jang rapat didiami orang, dilarang memboenjikan perkakas boenji jang lain dari pada toeter.

- b. waarin het periodiek toezicht op de naleving van de onder a bedoelde voorschriften wordt geregeld;
- c. waarin bijzondere eischen worden gesteld aan den bestuurder boven het bezit van een rijbewijs voor een gewoon motorrijtuig als bedoeld in artikel 6, sub 3, van dit reglement.

(2) De krachtens het eerste lid van dit artikel vastgestelde verordeningen en keuren van politie treden niet in werking dan na, voor zooveel betreft provinciale verordeningen, zoomede de verordeningen van locale raden en keuren van politie, door den Gouverneur-Generaal en voor zooveel betreft de verordeningen van stadsgemeenteraden door het betrokken college van gedeputeerden te zijn goedgekeurd."

Artikel 20

f. signaalhoorns.

(1) Het is verboden met een motorrijtuig over een weg te rijden, tenzij het rijtuig voorzien is van minstens een mond-, hand- of mechanischen hoorn, waarmede op een afstand van minstens 100 meter duidelijk hoorbare signalen kunnen worden gegeven.

Toonsoorten dier hoorns.

(2) De hoorn moet voor motorrijwielen een schellen, voor andere motorrijtuigen een zwaren toon hebben.

Gebruik van den hoorn.

(3) De bestuurder is verplicht met den hoorn een signaal te geven of te doen geven telkens wanneer de veiligheid van het verkeer dit vordert.

(4) Hij is verplicht bij het gebruik van den hoorn zooveel doenlijk alles te vermijden of te doen vermijden wat het schrikken van rij- of trekdieren of ander vee tengevolge zou kunnen hebben. Het is hem verboden binnen bebouwde kommen gebruik te maken van de open uitlaat.

(5) Het is hem en andere personen, die met het motorrijtuig vervoerd worden, in bebouwde kommen verboden eenig ander signaaltoestel dan den hoorn te gebruiken.

(6) Buiten bebouwde kommen mogen voor het geven van signalen gebruikt worden hoorns, trompetten, alsmede de zooge-

- keamanan laloe-lintas didjalan 'oemoem dan keamanan penoempang, dengan tidak mengoerangi pada jang ditentoeakan dalam pasal jang diatas ini;
- b. tentang pendjagaan jang haroes dilakoekan berkala-kala, soepaja atoeran jang dimaksoed pada a itoe ditoeroet;
- c. tentang hal jang istimewa jang dikehendaki dari pada pengemoedi, lain dari pada mempoenjaï soerat izin oentoeak soeatoe kendaraan motor jang biasa, seperti jang dimaksoed pada pasal 6 sub 3 reglemén ini.

(2) Verordening dan keur polisi jang ditetapkan karena ajat pertama pasal ini tidak akan berlakoe, kalau verordening provincie, demikian poela verordening lokal dan keur polisi, beloem dibenarkan oléh Goebornoer Djenderal, atau kalau verordening gemeenteraad kota beloem dibenarkan oléh madjelis gedeputeerden jang bersangkootan dengan gemeente itoe.

Pasal 20

f. Toeter.

(1) Dilarang berkendaraan motor didjalan, apabila kendaraan itoe tidak memakai toeter sekoerang-koerangnja seboeah, baik jang diboenjikan dengan moeloet, maoepoen dengan tangan atapoen dengan pesawat dan antara 100 M. boenji perkakas itoe haroes terdengar dengan terangnja.

Roepa-roepa boenji toeter.

(2) Toeter bagi keréta angin motor boenjinja haroes langsing dan bagi kendaraan motor (auto) haroes besar boenjinja itoe.

Mempergoenakan toeter.

(3) Pengemoedi diwadjibkan memboenjikan toeter, apabila perloe bagi keselamatan didjalan.

(4) Lagi poela diwadjibkan mendjaga binatang kendaraan atau binatang penarik atau héwan lain-lain djangan terkedjoet ketika memboenjikan toeter itoe. Dalam lingkoengan jang rapat didiami orang, dilaranglah memakai perkakas pengeloearkan gas (uitlaat) jang terboek.

(5) Penoempang kendaraan motor jang melaloei lingkoengan jang rapat didiami orang, dilarang memboenjikan perkakas boenji jang lain dari pada toeter.

naamde sirene, de mechanische fluit en andere instrumenten, mits gehandeld worde overeenkomstig het bij het derde en het vierde lid omtrent het gebruik van den hoorn bepaalde.

Claxons mogen gebruikt worden mits zij voor auto's een zwaren, voor motorrijwielen een schellen toon hebben.

Artikel 21

g. lantaarns.

(1) Een motorrijtuig, geen motorrijwiel zijnde, dat zich tus-schen zonsondergang en zonsopgang op een weg bevindt, moet voorzien zijn van minstens twee aan weerszijden van het rijtuig aangebrachte lantaarns, die voorwaarts een helder wit licht uitstralen.

Gebruik van de lantaarns.

(2) Bij of krachtens locale verordening of, waar een locale raad ontbreekt, bij of krachtens reglement of keur van politie van het Hoofd van Gewestelijk Bestuur kan het gebruik binnen bebouwde kommen van verblindende verlichting worden verboden.

Verblindende verlichting is eene verlichting, welke verhindert dat andere gebruikers van den weg dan de bestuurders en hunne passagiers, behoorlijk op den weg vooruit kunnen zien.

Artikel 22

Lantaarn aan motorrijwielen.

(1) Een motorrijwiel, waarmede over een weg wordt gereden, moet gedurende den in artikel 21 bedoelden tijd voorzien zijn van minstens één lantaarn, die voorwaarts een helder wit licht uitstraalt.

(2) Het tweede lid van artikel 21 is ook hier van toepassing.

Artikel 23

Geen tractie door motorrij-tuigen dan met vergunning.

(1) Het is verboden over een weg te rijden of te laten rijden met een motorrijtuig, geen motorrijwiel zijnde, door middel waar-

(6) Diloear lingkoengan jang rapat didiami orang diperkenan-kan memboenjikan toeter, selomprét dan djoega memboenjikan per-kakas jang bernama sirene, soeling mesin dan perkakas lain-lain akan memberi tanda, asal menoeroet apa jang terseboet dalam ajat jang ketiga dan keempat tentang hal terseboet diatas.

Klakson (claxons) boléh djoega dipergoenakan, asal perkakas itoe bagi kendaraan motor berboenji besar dan bagi keréta angin motor berboenji langsing.

Pasal 21

g. lentéra.

(1) Antara matahari terbenam dan matahari terbit hendaklah kendaraan motor (jang boekan keréta angin motor) jang ada didjalan, memakai lentéra dimoeka, sekoerang-koerangnja doea boe-ah, seboeah sebelah kiri dan seboeah sebelah kanan; lentéra itoe haroes bersinar terang dan poetih kemoeka.

Mempergoenakan lentéra.

(2) Dengan verordening lokal atau karenanja, atau apabila ti-dak ada raad lokal, dengan reglemén atau keur polisi Kepala peme-rintahan daérah (gewest) atau karena reglemén atau keur itoe, boléh dilarang mempergoenakan lampoe jang menjilaukan mata dalam lingkoengan jang rapat didiami orang.

Lampoe jang menjilaukan, jaitoe lampoe jang merintangi orang lain jang memakai djalan itoe, ketjoeali pengemoedi dan penoempangnja melihat dengan baik kemoeka.

Pasal 22

Lentéra jang haroes di-pakai keréta angin motor.

(1) Keréta angin motor jang dinaiki didjalan haroes selama témpoh jang terseboet dalam pasal 21, memakai lentéra sekoerang-koerangnja seboeah jang bersinar terang dan poetih kemoeka.

(2) Ajat jang kedoea, pasal 21 berlakoe djoega bagi keréta angin motor itoe.

van een rij- of voertuig wordt voortbewogen, tenzij met vergunning van den voorzitter van den lokalen raad of, waar zoodanige raad ontbreekt, van het betrokken Hoofd van Gewestelijk Bestuur.

Het trekken van zijspan- en voorspanwegentjes door motorrijwielen valt dus niet onder deze bepaling.

Uitzondering op dit verbod.

(2) Het vorige lid is niet van toepassing op motorrijtuigen, door middel waarvan een onklaar motorrijtuig wordt voortbewogen, uitsluitend met het doel om een plaats voor berging of herstel te bereiken.

Artikel 24

Geen snelheidswedstrijden op wegen toegelaten.

(1) Het is verboden op een weg een snelheidswedstrijd met motorrijtuigen te houden of daaraan deel te nemen.

Wie als deelnemers daaraan worden beschouwd.

(2) Als deelnemers worden beschouwd zoowel de bestuurder van een motorrijtuig, waarmede aan een snelheidswedstrijd wordt deelgenomen, als de eigenaar of houder van het rijtuig, die daarmede aan den wedstrijd doet of laat deelnemen.

Ontheffing van dit verbod.

(3) Van dit verbod kan ten behoeve van snelheidswedstrijden met motorrijtuigen van gering snelheidsvermogen door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur en, bijaldien de wedstrijd zich over meer dan een gewest uitstrekt, door den Directeur van Binnenlandsch Bestuur ontheffing worden verleend.

Artikel 25

Verplichting van den bestuurder tot stilhouden en vertoonen van de nummer- en rijbewijzen.

(1) Elke ambtenaar of beambte van politie is bevoegd van den bestuurder van een motorrijtuig te vorderen:

- a. het rijtuig te doen stihouden;
- b. de in artikel 6 sub 2e en 3e bedoelde nummer- en rijbewijzen of het in artikel 9 bedoelde rijbewijs te vertoonen.

Pasal 23

Dilarang menarik keréta lain dengan kendaraan motor, djika tidak mendapat izin.

(1) Dilarang berkendaraan didjalan dengan kendaraan motor, jang boekan keréta angin motor, sambil menarik kendaraan lain, djika tidak dengan izin presidén raad lokal atau, djika ta' ada raad lokal, dari Kepala pemerintahan daérah jang berkewadajiban.

Menarik dengan keréta angin motor keréta jang disebelahnja atau dimoekanja tidak termasuk dalam ketentoean ini.

Ketjoeli atas larangan itoe.

(2) Ajat jang diatas itoe tidak berlakoe bagi kendaraan motor jang menarik kendaraan motor jang roesak, dengan maksoed akan membawanja ketempat penjinmanan atau membaiki.

Pasal 24

Dilarang mengadakan perlombaan tjepat didjalan.

(1) Dilarang mengadakan perlombaan tjepat dengan kendaraan motor didjalan atau toeroet perlombaan itoe.

Siapa jang terpandang toeroet perlombaan.

(2) Jang dipandang toeroet perlombaan, ialah pengemoedi kendaraan motor jang terpakai pada perlombaan itoe dan jang empoenja atau jang menjeroeh toeroet perlombaan itoe.

Membéaskan dari larangan itoe.

(3) Oentoek perlombaan tjepat dengan kendaraan motor jang tidak berapa tjepatnja, maka boléh dibéaskan dari larangan itoe oléh Kepala pemerintahan daérah, dan apabila perlombaan itoe diadakan dalam lebih dari satoe daérah, oléh Diréktoer Pemerintahan dalam Negeri.

Pasal 25

Kewadajiban pengemoedi berhenti dan menoendjoekkan soerat keterangan nomor dan soerat izin mengemoedi.

(1) Amtenar atau pegawai polisi berhak mengehendaki dari pengemoedi kendaraan motor:

- a. soepaja memperhentikan kendaraannja;

Awas!

Idem tot het verleenen van toegang tot het rijtuig.

(2) Bedoelde ambtenaren of beambten zijn mede bevoegd van den eigenaar, houder of bestuurder van een motorrijtuig te vorderen hun toegang tot het rijtuig te verschaffen, hun bewijs te leveren van de deugdelijkheid van stuur-, rem- en geluidtoestellen, hen in te lichten omtrent het gewicht en te gedoogen dat zij gewicht en afmetingen alsmede nummer en letter of buitenlandsch kenteken onderzoeken.

Het in het rijtuig plaats nemen tot verder onderzoek is feitelijk het werk van technisch onderlegd personeel. Slechts in de uiterste gevallen zal zulks voor den politiemann noodig zijn. In het belang van een onbelemmerd verkeer dient hier de politie tactvol op te treden. Omgekeerd zal de automobilist de optredende politie prompt in de gelegenheid hebben te stellen haar plicht te doen, doch hij zal zich, alvorens hij toestaat, dat de politieambtenaar of -beambte voor dit onderzoek het motorrijtuig zelf bestuurt, ervan dienen te overtuigen, dat deze ambtenaar of beambte in het bezit is van een rijbewijs als bedoeld in artikel 6 sub 3e.

Artikel 26

Aansprakelijkheid voor de overtredingen.

Voor overtreding van eenig gebod of verbod, gesteld bij of krachtens de artikelen 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25, zijn aansprakelijk de bestuurders der motorrijtuigen en

- a. voor zooveel betreft de artikelen 3, 5, 6 onder 1e en 2e, 13, 19, 20, 21 lid 2, 23, 24 en 25 tweede lid, de eigenaar of houder die in strijd met eenig bij of krachtens deze bepalingen gesteld gebod of verbod doet of laat handelen;
- b. voor zooveel betreft artikel 21 lid 1, de eigenaar of houder die in strijd met deze bepaling het motorrijtuig zich op een weg doet of laat bevinden.

- b. soepaja memperlihatkan soerat keterangan nomor dan soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 6 ayat kedoea dan ketiga atau soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 9.

Demikian djoega tentang hal masoek kedalam kendaraan.

(2) Amtenar atau pegawai jang terseboetpoen berhak menghendaki dari jang empoenja, jang mengoeasaï atau pengemoedi kendaraan motor itoe, soepaja mengizinkan merêka masoek kedalam kendaraannya dan soepaja menerangkan kepadanja kebakikan perkakas kemoedi, rém dan perkakas boenji; dan tentang hal berat kendaraan dan soepaja mengizinkan merêka itoe memeriksa beratnja dan oekoerannya, nomor dan hoeroef atau tanda negeri asing dari kendaraan motor itoe.

Toeroet doedoek didalam kendaraan motor itoe akan memeriksa lebih landjoet, ialah pekerdjaan pegawai jang paham dalam perkara kendaraan motor itoe. Hanja dalam hal jang penting sekali perloe pegawai polisi mentjampoeri pemeriksaan itoe. Soepaja laloe-lintas didjalan raja djangan terganggu-ganggoe, maka pegawai polisi haroes berhati-hati sekali memakai kekoesaan itoe. Sebaliknja pengemoedi auto haroes memberi kesempatan kepada polisi akan mendjalankan kewadjabannya, akan tetapi sebeloem diizinkannya amtenar polisi atau pegawai polisi itoe mengemoedikan autonja boeat mendjalankan pemeriksaan itoe, hendaklah diperiksanya lebih dahoeleoe. adakah amtenar atau pegawai polisi jang hendak mengemoedikan autonja itoe mempoenjaï soerat izin mengemoedi, seperti jang dimaksoed pada pasal 6 sub 3e.

Pasal 26

Jang menanggoeng pelanggaran.

Pelanggaran atas perintah atau larangan jang ditentoean dalam atau dengan pengoesaan pasal 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 dan 25 ditanggoeng olêh pengemoedi kendaraan motor dan

- a. pelanggaran tentang pasal 3, 5 dan 6 ayat jang pertama dan kedoea, dan pasal 13, 19, 20 dan 21 ayat jang kedoea, dan pasal 23, 24 dan 25 ayat jang kedoea, ditanggoeng olêh jang empoenja atau jang mengoeasaï, jang menjoeroeh melakoekan

**Idem tot het verleenen
van toegang tot het rijtuig.**

(2) Bedoelde ambtenaren of beambten zijn mede bevoegd van den eigenaar, houder of bestuurder van een motorrijtuig te vorderen hun toegang tot het rijtuig te verschaffen, hun bewijs te leveren van de deugdelijkheid van stuur-, rem- en geluidtoestellen, hen in te lichten omtrent het gewicht en te gedoogen dat zij gewicht en afmetingen alsmede nummer en letter of buitenlandsch kenteken onderzoeken.

Het in het rijtuig plaats nemen tot verder onderzoek is feitelijk het werk van technisch onderlegd personeel. Slechts in de uiterste gevallen zal zulks voor den politiemann noodig zijn. In het belang van een onbelemmerd verkeer dient hier de politie tactvol op te treden. Omgekeerd zal de automobilist de optredende politie prompt in de gelegenheid hebben te stellen haar plicht te doen, doch hij zal zich, alvorens hij toestaat, dat de politieambtenaar of -beambte voor dit onderzoek het motorrijtuig zelf bestuurt, ervan dienen te overtuigen, dat deze ambtenaar of beambte in het bezit is van een rijbewijs als bedoeld in artikel 6 sub 3e.

Artikel 26

Aansprakelijkheid voor de overtredingen.

Voor overtreding van eenig gebod of verbod, gesteld bij of krachtens de artikelen 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25, zijn aansprakelijk de bestuurders der motorrijtuigen en

- a. voor zooveel betreft de artikelen 3, 5, 6 onder 1e en 2e, 13, 19, 20, 21 lid 2, 23, 24 en 25 tweede lid, de eigenaar of houder die in strijd met eenig bij of krachtens deze bepalingen gesteld gebod of verbod doet of laat handelen;
- b. voor zooveel betreft artikel 21 lid 1, de eigenaar of houder die in strijd met deze bepaling het motorrijtuig zich op een weg doet of laat bevinden.

- b. soepaja memperlihatkan soerat keterangan nomor dan soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 6 ajat kedoea dan ketiga atau soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 9.

**Demikian djoega tentang hal
masoek kedalam kendaraan.**

(2) Amtenar atau pegawai jang terseboetpoen berhak menghendaki dari jang empoenja, jang mengoeasai atau pengemoedi kendaraan motor itoe, soepaja mengizinkan meréka masoek kedalam kendaraannya dan soepaja menerangkan kepadanya kebakikan perkakas kemoedi, rém dan perkakas boenji; dan tentang hal berat kendaraan dan soepaja mengizinkan meréka itoe memeriksa beratnja dan oekoerannya, nomor dan hoeroef atau tanda negeri asing dari kendaraan motor itoe.

Toeroet doedoek didalam kendaraan motor itoe akan memeriksa lebih landjoet, ialah pekerdjaan pegawai jang paham dalam perkara kendaraan motor itoe. Hanja dalam hal jang penting sekali perloe pegawai polisi mentjampoeri pemeriksaan itoe. Soepaja laloe-lintas didjalan raja djangan terganggu-ganggoe, maka pegawai polisi haroes berhati-hati sekali memakai kekoeasaan itoe. Sebaliknja pengemoedi auto haroes memberi kesempatan kepada polisi akan mendjalankan kewadajibannya, akan tetapi sebeloem diizinkanja amtenar polisi atau pegawai polisi itoe mengemoedikan autonja boeat mendjalankan pemeriksaan itoe, hendaklah diperiksanya lebih dahoeleoe, adakah amtenar atau pegawai polisi jang hendak mengemoedikan autonja itoe mempoenja soerat izin mengemoedi, seperti jang dimaksoed pada pasal 6 sub 3e.

Pasal 26

Jang menanggoeng pelanggaran.

Pelanggaran atas perintah atau larangan jang ditentoean dalam atau dengan pengoeasaan pasal 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 dan 25 ditanggoeng oléh pengemoedi kendaraan motor dan

- a. pelanggaran tentang pasal 3, 5 dan 6 ajat jang pertama dan kedoea, dan pasal 13, 19, 20 dan 21 ajat jang kedoea, dan pasal 23, 24 dan 25 ajat jang kedoea, ditanggoeng oléh jang empoenja atau jang mengoeasai, jang menjoeroeh melakoekan

Idem tot het verleenen van toegang tot het rijtuig.

(2) Bedoelde ambtenaren of beambten zijn mede bevoegd van den eigenaar, houder of bestuurder van een motorrijtuig te vorderen hun toegang tot het rijtuig te verschaffen, hun bewijs te leveren van de deugdelijkheid van stuur-, rem- en geluidtoestellen, hen in te lichten omtrent het gewicht en te gedoogen dat zij gewicht en afmetingen alsmede nummer en letter of buitenlandsch kenteeken onderzoeken.

Het in het rijtuig plaats nemen tot verder onderzoek is feitelijk het werk van technisch onderlegd personeel. Slechts in de uiterste gevallen zal zulks voor den politiemann noodig zijn. In het belang van een onbelemmerd verkeer dient hier de politie tactvol op te treden. Omgekeerd zal de automobilist de optredende politie prompt in de gelegenheid hebben te stellen haar plicht te doen, doch hij zal zich, alvorens hij toestaat, dat de politieambtenaar of -beambte voor dit onderzoek het motorrijtuig zelf bestuurt, ervan dienen te overtuigen, dat deze ambtenaar of beambte in het bezit is van een rijbewijs als bedoeld in artikel 6 sub 3e.

Artikel 26

Aansprakelijkheid voor de overtredingen.

Voor overtreding van eenig gebod of verbod, gesteld bij of krachtens de artikelen 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 en 25, zijn aansprakelijk de bestuurders der motorrijtuigen en

- a. voor zooveel betreft de artikelen 3, 5, 6 onder 1e en 2e, 13, 19, 20, 21 lid 2, 23, 24 en 25 tweede lid, de eigenaar of houder die in strijd met eenig bij of krachtens deze bepalingen gesteld gebod of verbod doet of laat handelen;
- b. voor zooveel betreft artikel 21 lid 1, de eigenaar of houder die in strijd met deze bepaling het motorrijtuig zich op een weg doet of laat bevinden.

- b. soepaja memperlihatkan soerat keterangan nomor dan soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 6 ayat kedoea dan ketiga atau soerat izin mengemoedi jang terseboet dalam pasal 9.

Demikian djoega tentang hal masoek kedalam kendaraan.

(2) Amtenar atau pegawai jang terseboetpoen berhak menghendaki dari jang empoenja, jang mengoeasaï atau pengemoedi kendaraan motor itoe, soepaja mengizinkan meréka masoek kedalam kendaraannya dan soepaja menerangkan kepadanya kebakikan perkakas kemoedi, rém dan perkakas boenji; dan tentang hal berat kendaraan dan soepaja mengizinkan meréka itoe memeriksa beratnja dan oekoerannya, nomor dan hoeroef atau tanda negeri asing dari kendaraan motor itoe.

Toeroet doedoek didalam kendaraan motor itoe akan memeriksa lebih landjoet, ialah pekerdjaan pegawai jang paham dalam perkara kendaraan motor itoe. Hanja dalam hal jang penting sekali perloe pegawai polisi mentjamperi pemeriksaan itoe. Soepaja laloe-lintas didjalan raja djangan terganggu-ganggoe, maka pegawai polisi haroes berhati-hati sekali memakai kekoeasaan itoe. Sebaliknja pengemoedi auto haroes memberi kesempatan kepada polisi akan mendjalankan kewadajibannya, akan tetapi sebeloem diizinkanja amtenar polisi atau pegawai polisi itoe mengemoedikan autonja boeat mendjalankan pemeriksaan itoe, hendaklah diperiksanja lebih dahoeleoe, adakah amtenar atau pegawai polisi jang hendak mengemoedikan autonja itoe mempoenjaï soerat izin mengemoedi, seperti jang dimaksoed pada pasal 6 sub 3e.

Pasal 26

Jang menangoeng pelanggaran.

Pelanggaran atas perintah atau larangan jang ditentoean dalam atau dengan pengoeasaan pasal 3, 5, 6, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24 dan 25 ditangoeng oléh pengemoedi kendaraan motor dan

- a. pelanggaran tentang pasal 3, 5 dan 6 ayat jang pertama dan kedoea, dan pasal 13, 19, 20 dan 21 ayat jang kedoea, dan pasal 23, 24 dan 25 ayat jang kedoea, ditangoeng oléh jang empoenja atau jang mengoeasaï, jang menjoeroeh melakoekan

Doet bevinden beteekent, dat de eigenaar of houder van het motorrijtuig opzettelijk gelast te rijden, terwijl hij laat bevinden, wanneer dit door zorgeloosheid van zijn kant geschiedt.

Artikel 27

Strafbepalingen.

Overtreding van de bij of krachtens dit reglement gegeven voorschriften wordt gestraft:

- a. voor zooveel betreft de artikelen 3, 5, 6, 13, 24 en 28 lid 6, met geldboete van ten hoogste driehonderd gulden of met hechtenis van ten hoogste twee maanden;
- b. voor zooveel betreft de artikelen 14, 16, 20 en 23 met geldboete van ten hoogste honderd gulden of met hechtenis van ten hoogste een maand (St. 1917 : 732);
- c. voor zooveel betreft de artikelen 15, 19, 21 en 22 met geldboete van ten hoogste één honderd gulden;
- d. voor zooveel betreft de artikelen 6a, 17, 18, 25 en 29 tweede lid, met geldboete van ten hoogste vijftig gulden.

Artikel 28 (St. 1918 : 439)

(1) Bij veroordeeling van den bestuurder van een motorrijtuig:

- a. wegens overtreding van bij of krachtens artikel 3, 5, 13 of 24 gestelde voorschriften,
  - b. wegens het veroorzaken van den dood of van lichamelijk letsel van personen,
  - c. wegens vernieling of beschadiging van goederen,
  - d. wegens het besturen van een motorrijtuig, terwijl hij in staat van dronkenschap verkeerde, op grond van artikel 492 van het Wetboek van Strafrecht,
- b. en c voor zoover blijkt het gehouden gerechtelijk onderzoek voortvloeiende uit niet of niet behoorlijke naleving der onder a genoemde voorschriften,

apa jang berlawanan dengan perintah atau larangan dalam ketentoean itoe;

- b. tentang pasal 21 ayat pertama, jang menangoeng pelanggaran itoe, ialah jang empoenja atau jang mengoesaï, jang menjoe-roeh membawa atau membiarkan auto itoe dibawa kedjalan.

Pasal 27

Ketentoean hoekoeman.

Barang siapa jang melanggar peratoeran jang diadakan dalam atau karena reglemén ini, dihoekoem sebagai berikoet:

- a. tentang pasal 3, 5, 6, 13, 24 dan 28 ayat 6 dengan denda sebanjak-banjaknja tiga ratoes roepiah atau koeroengan selama-lamanja doea boelan;
- b. tentang pasal 14, 16, 20 dan 23 dengan denda sebanjak-banjaknja seratoes roepiah atau koeroengan selama-lamanja seboelan; (St. 1917 : 732);
- c. tentang pasal 15, 19, 21 dan 22 dengan denda sebanjak-banjaknja seratoes roepiah;
- d. tentang pasal 6a, 17, 18, 25 dan 29 ayat jang kedoea, dengan denda sebanjak-banjaknja lima poeloeh roepiah.

Pasal 28 (St. 1918 : 439)

(1) Apabila pengemoedi kendaraan motor dihoekoem:

- a. oléh karena melanggar peratoeran jang ditentoean dalam atau karena pasal 3, 5, 13 atau 24,
- b. oléh karena menjebabkan orang mati atau mendapat keroesakan badan,
- c. oléh karena membinasakan atau meroesakkan barang,
- d. oléh karena mengemoedikan kendaraan motor sedang ia ma-boek, menoeroet pasal 492 Kitab Oendang-oendang Hoekoeman,

b dan c sekadar ternjata dari pemeriksaan hakim, bahwa kedjadian itoe disebabkan oléh karena tidak menoeroet atoeran jang terseboet pada a,

maka pegawai jang diwadjabkan melakoekan vonnis itoe memberi tahoean kepoetoesan hoekoeman itoe kepada Diréктоer Pemerintahan dalam Negeri, demi kepoetoesan itoe tidak dapat dioebah lagi, atau denda soedah dibajar.

geeft de ambtenaar, belast met de tenuitvoerlegging van het vonnis, van die veroordeeling, zoodra zij onherroepelijk is geworden of de opgelegde boete is betaald, kennis aan den Directeur van Binnenlandsch Bestuur.

(2) Voormeld Departementshoofd is bevoegd bij een met redenen omkleed besluit den in het eerste lid bedoelden persoon voor den tijd van ten hoogste twee jaren de bevoegdheid om motorrijtuigen te besturen, te ontzeggen. Deze beslissing wordt door genoemd Departementshoofd aangekondigd in de Javasche Courant en bij dienstbrief medegedeeld aan den betrokkene.

(3) Zoodra de in het tweede lid bedoelde aankondiging in de Javasche Courant is geschied, verliest een aan den veroordeelde ingevolge artikel 6, onder 3e, afgegeven rijbewijs zijn geldigheid.

(4) Voor zooveel den veroordeelde betreft, is het derde lid van toepassing op een ingevolge artikel 9 afgegeven rijbewijs.

(5) In de gevallen dat een houder van een rijbewijs naar het oordeel van den gezaghebbende, die ter plaatse bevoegd is tot de afgifte van rijbewijzen, wegens zijn geestelijken of lichamelijken toestand, niet geacht kan worden in staat te zijn langer motorrijtuigen te besturen, zonder de veiligheid van het verkeer ernstig in gevaar te brengen, is het Hoofd van Gewestelijk Bestuur bevoegd om den betrokkene, ook al zijn door dezen geen strafbare feiten gepleegd, voor zoolang als noodig blijkt de bevoegdheid te ontzeggen om motorrijtuigen te besturen, in welk geval hiervan aantekening wordt gehouden op het rijbewijs.

(6) Het is dengene, wien ingevolge lid 2 of 5 de bevoegdheid om motorrijtuigen te besturen is ontzegd, verboden gedurende den tijd, dat hem die bevoegdheid ontzegd is, op een weg een motorrijtuig te besturen.

Artikel 29

Vervallen door tijdsverloop.

Artikel 30

Benaming van het reglement.

Dit reglement kan worden aangehaald onder den titel: „Motorreglement”.

(2) Kepala Departemén terseboet berkoeasa mentjaboet hak orang jang terseboet dalam ajat pertama diatas ini akan mengemoedikan kendaraan motor selama-lamanja 2 tahoen asal alasanja diseboetkan dalam beslit pentjaboet itoe. Poetoesan itoe dioendangkan oléh Kepala Departemén itoe didalam „Javasche Courant” dan diberi tahoean kepada orang tadi dengan soerat dinés.

(3) Apabila pemberi tahoean jang terseboet pada ajat jang kedoea itoe telah dimoeatkan dalam „Javasche Courant”, maka soerat izin mengemoedi jang diberikan menoeroet pasal 6 ajat jang ketiga tidak lakoe lagi.

(4) Bagi orang jang terhoekoem itoe dikenakan ajat jang ketiga oentoe soerat izin mengemoedi jang diberikan, menoeroet pasal 9.

(5) Dalam hal seorang jang mempoenjaï soerat izin mengemoedi dipandang tidak berkoeasa lagi mengemoedikan kendaraan motor dengan tidak membahajakan keamanan didjalan raja, oléh karena keséhatan atau pikirannja terganggu, jaïtoe menoeroet timbangan jang berkoeasa ditempat itoe memberi soerat izin mengemoedi, maka Kepala pemerintahan daérah (gewest) jang bersangkoetan, berhak mentjaboet soerat izin mengemoedi kendaraan motor, selama dirasa perloe jang demikian itoe, walapoen orang itoe tidak ada melakoekan perboeatan jang dapat dihoekoem; dalam hal ini maka tentang pentjaboetan itoe diterangkan dalam soerat izin mengemoedi.

(6) Orang, jang haknja mengemoedi kendaraan motor soedah ditjaboet menoeroet ajat 2 atau 5, dilarang mengemoedikan kendaraan motor didjalan, selama hak itoe ditjaboet.

Pasal 29

Dari sebab témpohnja telah laloe, maka pasal ini tidak lakoe lagi.

Pasal 30

Nama reglemén ini.

Reglemén ini boléh diseboetkan dengan nama „Reglemén motor”.

HOOFDSTUK IV

Het Rijwielreglement

(Staatsblad 1910 No. 456 junctis 1913 No. 505 en 1917 No. 497)

RIJWIELEN. REGLEMENTEN. Algemeen reglement op het gebruik van rijwielen op de openbare wegen in Nederlandsch-Indië.

Artikel 1

Bevoegdheid van locale raden c.q. het H.P.B. tot het verbieden van het berijden van wegen.

(1) Het is verboden met een rijwiel te rijden over openbare wegen of gedeelten daarvan, welke — de wegbeheerders gehoord — in het belang van de vrijheid en veiligheid van het verkeer door den betrokken lokalen raad of, voor zoover de wegen of weggedeelten vallen buiten de grenzen van het ressort van zoodanigen raad, door het betrokken Hoofd van Plaatselijk Bestuur voor het verkeer per rijwiel gesloten zijn verklaard.

Waarschuwborden bij definitieve afsluiting van wegen.

(2) Indien voor bepaalde openbare wegen of gedeelten van wegen het gebruik van rijwielen definitief is verboden, wordt op duidelijke wijze daaraan bekendheid gegeven door waarschuwborden, welke door de zorg van den Voorzitter van den lokalen raad of van het Hoofd van Plaatselijk Bestuur aan de beide uiteinden van den weg of het weggedeelte en overigens waar noodig worden aangebracht.

BAB IV

Reglemén keréta angin

(Staatsblad 1910 No. 465, jtis 1913 No. 505 dan 1917 No. 497)

KERETA ANGIN. REGLEMEN. Reglemén 'oemoem tentang hal memakai keréta angin didjalan 'oemoem di Hindia Belanda.

Pasal 1

Kekoeasaan raad lokal dan Kepala pemerintahan senegeri melarang berkendara didjalan.

(1) Dilarang berkendaraan keréta angin didjalan 'oemoem atau bagiannja jang ditoetoep bagi keréta angin oléh raad lokal, oen-oeuk goena kesenangan dan keamanan laloe-lintas (jaïtoe sesoedah didengarnja timbangan pengoeasa djalan); bilamana djalan atau bagiannja terletak diloear djadjahan raad lokal, maka hal itoe ditetapkan oléh Kepala pemerintahan senegeri.

Papan peringatan djika djalan ditoetoep tetap.

(2) Bilamana tetap dilarang melaloei djalan jang ditentoekan atau bagiannja dengan keréta angin, maka dipenghabisan djalan itoe atau bagiannja atau ditempat jang terpandang perloe, diadankalah papan peringatan setjoekoepnja dengan oesaha Presidén raad lokal atau Kepala pemerintahan senegeri.

Papan peringatan jang dimaksoedkan diatas ini, besarnja, matjamnja, warnanja dan toelisannja tiada ditentoekan oléh Diréktoer Pemerintahan dalam Negeri, akan tetapi akan ditetapkan oléh Presidén raad lokal atau Kepala pemerintahan senegeri. Oléh karena itoe boléh djadi papan peringatan itoe tiada akan sama roepanja dimana-mana. Lagi poela papan peringatan itoe boekan hanja haroes ditempatkan pada oedjoeng

Deze waarschuwborden, waarvan grootte, model, kleur en opschrift niet door den Directeur van Binnenlandsch Bestuur voorgeschreven zijn, worden vastgesteld door den Voorzitter van den betrokken lokalen raad of door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur. Zij kunnen dus overal verschillen en moeten niet alleen geplaatst worden aan de beide uiteinden van den gesloten weg, maar ook op of bij de hoeken van alle zijwegen, die uitkomen op bedoelden weg, daar anders de fietser niet kan weten, dat hij op een verboden weg komt te rijden. Deze „rijwielenborden” sluiten de wegen niet af voor motorrijwielen, daar dit geschiedt overeenkomstig het motorreglement.

Bekendmaking van tijdelijke afsluiting van wegen.

(3) Ingeval openbare wegen of weggedeelten tijdelijk van het verkeer per rijwiel worden uitgesloten, wordt daaraan eveneens door den Voorzitter van den lokalen raad of door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur voor zooveel noodig bekendheid gegeven.

Bepaling ten aanzien van het ressort van een lokalen raad.

(4) Bij de toepassing van de eerste alinea van dit artikel wordt tot het ressort van een lokalen raad niet gerekend het binnen dat ressort gelegen ressort van een anderen lokalen raad.

Artikel 2

Vereichten waaraan het rijwiel moet voldoen:

a. stuurtoestel.

Een rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van een nauwkeurig werkend stuurtoestel.

Artikel 3

b. rem.

Een van eene zoogenaamde freewheel-inrichting voorzien rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van minstens één rem, waarmede het ieder oogenblik tot stilstand kan worden gebracht.

pangkal djalan jang ta' boléh dilaloeinja itoe sadja, poen pada simpang-simpang dari djalan itoe djoega, soepaja orang jang mengendarai keréta angin jang datang dari simpang itoe, mengetahoei poela akan larangan itoe. Larangan bagi keréta angin tiadalah djadi larangan bagi keréta angin motor, karena larangan bagi keréta angin motor mesti diboeat seperti jang ditentoean dalam reglemén motor.

Pemberi tahoean tentang djalan jang ditoetoeap sementara.

(3) Bilamana boeat sementara waktoe djalan 'oemoem atau bagiannja ta' boléh dilaloei keréta angin, maka Presidén raad lokal atau Kepala pemerintahan senegeri memberi tahoean hal itoe dengan setjoekoepnja.

Bawahan sesoeatoe raad lokal.

(4) Kalau melakoekan ajat jang pertama dari pasal ini, maka tiadalah dihitoeng masoek bawahan soeatoe raad lokal, djadjahan raad lokal jang lain jang terletak didalamnja.

Pasal 2

Sjarat-sjarat keréta angin:

a. kemoedi.

Keréta angin jang dinaiki didjalan 'oemoem, haroeslah memakai kemoedi jang sempoerna.

Pasal 3

b. rém.

Keréta angin préwil (freewheel) jang dinaiki didjalan 'oemoem, haroeslah memakai sekoerang-koerangnja seboeah rém, jang dapat memperhentikan dia pada sebarang waktoe.

Pasal 4

c. lentéra.

(1) Keréta angin jang dinaiki antara matahari terbenam dan

Artikel 4

c. lantaarn.

(1) Indien tusschen zonsondergang en zonsopgang met een rijwiel over een openbaren weg wordt gereden, moet dit voorzien zijn van minstens één lantaarn, die voorwaarts een helder ongekleurd licht uitstraalt.

Uitzondering voor de politie en militaire wielrijders.

(2) Het bepaalde in de vorige alinea is niet toepasselijk:

- a. op de Algemeene en de Gewapende Politie, voor zooveel afwijking van het daar bepaalde noodig geoordeeld en gelast wordt door het Hoofd van Gewestelijk Bestuur;
- b. op afdeelingen militaire wielrijders, zullende door de Commandanten daarvan, in overeenstemming met den geest en de strekking van dit artikel, de noodige maatregelen worden getroffen (St. 1913 : 505).

Artikel 5

Geen snelheidswedstrijd op wegen toegelaten.

(1) Het is verboden op een openbaren weg een snelheidswedstrijd met rijwielen te houden of daaraan deel te nemen.

Wie als deelnemers daaraan worden beschouwd.

(2) Als deelnemers worden beschouwd de bestuurder van een rijwiel, waarmede aan een snelheidswedstrijd wordt deelgenomen, en de eigenaar of de houder van het rijwiel, die daarmede aan zoodanigen wedstrijd doet of laat deelnemen.

Ontheffing van dit verbod.

(3) Van het in dit artikel vervat verbod kan door den Voorzitter van den localen raad of door het Hoofd van Plaatselijk Bestuur voor bepaald aan te geven openbare wegen of weggedeelten ontheffing worden verleend.

matahari terbit didjalan 'oemoem, haroeslah memakai sekoerangkoerangnja seboeah lentéra, jang bersinar terang kemoeka dengan tidak berwarna.

Ketjoeali bagi polisi dan militér jang berkeréta angin.

(2) Ketetapan jang terseboet pada ajat diatas ta' dikenakan kepada:

- a. Polisi 'Oemoem dan Pradjoerit, selama simpangan dari ketetapan ini ditimbang perloe dan diperintahkan oléh Kepala pemerintahan daérah;
- b. pasoean militér jang berkeréta angin; maka oléh komandannja akan diichtiarkan peratoeran jang perloe, asal maksoednja sama dengan pasal ini. (St. 1913 : 505).

Pasal 5

Larangan mengadakan perloembaan didjalan.

(1) Dilarang mengadakan perloembaan dengan keréta angin didjalan 'oemoem atau toeroet berloemba itoe.

Siapa jang dipandang toeroet berloemba.

(2) Jang dipandang toeroet berloemba, jaitoe jang menaiki keréta angin, jang dipakai oentoe berloemba; lagi poela jang empoe-nja atau jang mengoesai keréta angin, kalau ia menjoeroeh toeroet berloemba itoe.

Mentjaboet larangan ini.

(3) Maka Presidén raad lokal atau Kepala pemerintahan se-negeri boléh membéaskan dari larangan pada pasal ini oentoe djalan 'oemoem atau bagiannja jang ditentoean.

Bawahan sesoeatoe raad lokal.

(4) Kalau melakoekan ajat diatas ini, maka tiadalah dihitoeng masoek bawahan soeatoe raad lokal, djadjahan raad lokal jang lain jang terletak didalamnja.

Bepaling ten aanzien van een lokalen raad.

(4) Bij de toepassing van de vorige alinea wordt tot het ressort van een lokalen raad niet gerekend het binnen dat ressort gelegen ressort van een anderen lokalen raad.

Artikel 6**Verbod van rijden over wegen met gevaarlijke snelheid.**

Het is verboden op een rijwiel over een openbaren weg te rijden op zoodanige wijze of met zoodanige snelheid, dat de veiligheid van het verkeer op dien weg wordt belemmerd of in gevaar gebracht.

Artikel 7**Voorschriften omtrent het geven van geluidsignalen.**

(1) De bestuurder van het rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, is verplicht tijdig een duidelijk geluidsignaal te geven, bij het ontmoeten of inhalen van personen, rij- of voertuigen (automobielen daaronder begrepen), rijwielen, paarden of vee; bij het naderen van kruispunten, krommingen, hoeken, bruggen en in het algemeen telkens, wanneer dit in het belang der veiligheid van het verkeer langs den weg gevorderd wordt.

Rijwielbel.

(2) Een rijwiel, waarmede over een openbaren weg wordt gereden, moet voorzien zijn van minstens één rijwielbel (waaronder niet is te verstaan de voor rijtuigen gebruikelijke voet- of trapbel), waarvan het geluid op een afstand van 50 meters duidelijk hoorbaar is.

Gebruik van den rijwielbel.

(3) Bij het gebruik van bedoelde bel is de bestuurder van het rijwiel verplicht, zooveel doenlijk, alles te vermijden wat het schrikken van rij- of trekdieren of ander vee ten gevolge zou kunnen hebben.

Pasal 6**Larangan naik keréta angin dengan tjepat jang membahayakan.**

Dilarang naik keréta angin didjalan 'oemoem dengan tjara jang ta' patoet atau sangat tjepat, sehingga keamanan laloe-lintas didjalan itoe djadi tergangguoe atau djadi berbahaja.

Pasal 7**Peratoeran tentang memperdengarkan tanda boenji.**

(1) Djika berdjoempa atau menjoesoel orang, kendaraan (auto djoega), keréta angin, koeda atau héwan lain maka orang jang naik keréta angin didjalan 'oemoem diwadjibkan memperdengarkan tanda boenji jang njaring pada waktoenja; demikian djoega apabila mendekati simpang djalan (perapatan), keloek dan soedoet djalan, djembatan, péndéknja, apabila perloe bagi keamanan laloe-lintas didjalan itoe.

Lontjéng keréta angin.

(2) Keréta angin jang dinaiki didjalan 'oemoem haroes mempoenjaï sekoerang-koerangnja seboeah lontjéng keréta angin (boekan lontjéng kaki atau lontjéng indjakan jang terpakai pada keréta), jang boenjinja dapat didengar terang 50 meter djaoehnja.

Memboenjikan lontjéng keréta angin.

(3) Djika lontjéng jang terseboet diboenjikan, maka orang jang naik keréta angin diwadjibkan mendjaga, seboléh-boléhnya djanganlah sampai mengedjoetkan héwan kendaraan atau héwan penarik atau héwan jang lain.

Ketjoeali bagi militér berkeréta angin.

(4) Bagi pasoean militer berkeréta angin tidak lakoe apa jang terseboet pada ajat pertama dan kedoea dari pasal ini; maka oléh Komandannja akan diichtiarkan atoeran jang perloe, asal maksoednja sama dengan pasal ini.

Uitzondering voor militaire wielrijders.

(4) Het bepaalde in de eerste en tweede alinea van dit artikel is niet toepasselijk op afdelingen militaire wielrijders, zullende door de Commandanten daarvan, in overeenstemming met den geest en de strekking van dit artikel, de noodige maatregelen worden getroffen.

Artikel 8**Voorschrift tot het volgen der geldende verkeersgebruiken.**

De voor het verkeer op de openbare wegen bestaande of later te maken bepalingen en geldende gebruiken moeten, voor zoover zij daarop van toepassing kunnen zijn, ook voor rijwielen worden gevolgd. (Zie Hdst. II van dit boek).

Artikel 9**Verplichting van den bestuurder tot stoppen.**

De bestuurder van een rijwiel, waarmede op een openbaren weg wordt gereden, is verplicht op de eerste vordering van een ambtenaar of beambte der politie oogenblikkelijk te stoppen.

Artikel 10**Strafbepaling.**

(1) Overtreding van het bepaalde bij artikel 1 tot en met 9 van dit reglement wordt gestraft met eene geldboete van één tot vijftig gulden.

Deze strafbepaling is gehandhaafd bij Staatsblad 1917 No. 497 artikel 6 No. 183.

Aansprakelijkheid voor de overtredingen.

(2) Voor overtreding van het bepaalde bij de artikelen 2 tot en met 4 en de tweede alinea van artikel 7 van dit reglement zijn, behalve de bestuurder van het rijwiel, bovendien aansprakelijk de eigenaar of de houder van dat voertuig, die daarmede in strijd met bedoelde bepalingen doet of laat rijden.

Zie toelichting bij artikel 26 van het motorreglement.

Pasal 8**Peratoeran oentoek menoeroet kebiasaan laloe-lintas didjalan.**

Ketentoean dan kebiasaan jang terpakai tentang laloe-lintas didjalan 'oemoem, baik jang soedah ada, maoepoen jang akan didakan lagi, haroes ditoeroet bagi keréta angin djoega, ja'ni mana jang dapat di lakoekan bagi itoe. (Lihatlah Bab II dalam kitab ini).

Pasal 9**Kewadjiban berhenti.**

Atas permintaan amtenar atau pegawai polisi, maka orang jang menaiki keréta angin didjalan 'oemoem, mesti berhenti seketika itoe djoega.

Pasal 10**Hoekoeman.**

(1) Pelanggaran tentang jang ditentoean dalam pasal 1 sampai 9 reglemén ini dihoekoem denda dari seroepiah sampai lima poeloe roepiah.

Ketentoean ini masih ditetapkan pada Staatsblad 1917 No. 497 pasal 6 No. 183.

Jang menanggoeng pelanggaran.

(2) Pelanggaran jang terseboet dalam pasal 2 sampai 4 dan ajat jang kedoea pasal 7 reglemén ini boekan ditanggoeng oléh pengemoedi keréta angin sadja, akan tetapi ditanggoeng djoega oléh jang empoenja atau jang mengoesaï keréta angin, jang menjoeroeh menaiki atau membiarkan keréta angin itoe dinaiki berlawanan dengan ketentoean jang terseboet.

Lihatlah keterangan pada pasal 26 reglemén motor.

Awas!

Artikel 11

Benaming van het Reglement.

Dit reglement kan worden aangehaald onder den titel „rijwiel-reglement”.

Pasal 11

Nama reglemén ini.

Reglemén ini boléh diseboetkan dengan nama „Reglemén keréta angin”.

HOOFDSTUK V

Eenige verkeersfouten en verkeersongelukken

Verkeersfouten.

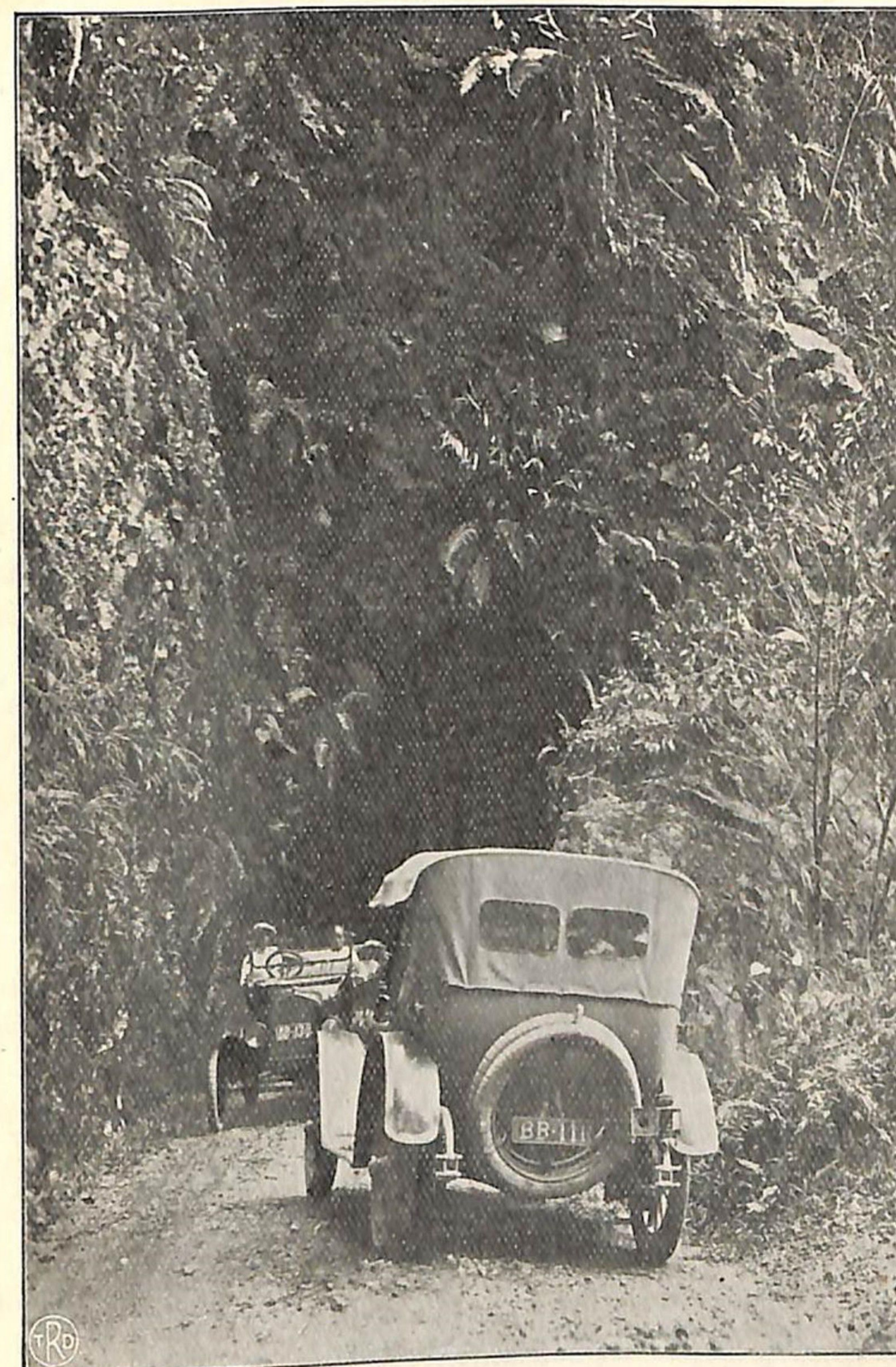
Een fout tegen den hoofdregel voor het gebruik van den openbaren weg.

Afbeelding No. 14 spreekt voor zichzelf. Een ieder ziet terstond, dat beide auto's den verkeerden kant van den weg berijden, n. l. den rechterkant. De auto, waarvan wij op de plaat de achterzijde zien, herstelt de fout door naar den linkerkant te rijden, waardoor natuurlijk groote kans op eene botsing ontstaat.

De volgende afbeelding, No. 15, toont ons een fout, welke ook maar al te veel begaan wordt, en vele ongelukken veroorzaakt, die voorkomen hadden kunnen worden. Ge weet reeds, dat ge een zijstraat rechts met een wijde bocht in moet gaan, omdat ge den linkerkant niet moogt verlaten. Zie nu eens, wat de sado op de afbeelding doet. Het is duidelijk, dat de koetsier rechtsaf wil slaan. Maar welken kant van den weg berijdt hij?

In plaats van den linkerkant berijdt hij den rechterkant, hij maakt dus een korte bocht, in plaats van een wijde. Daardoor komt hij op dat gedeelte van den weg, dat de linkerkant is voor den grobak, dien ge op de plaat ziet. De linkerkant, welken de sado had moeten volgen, de wijde bocht dus, is op onze plaat aangegeven met een stippellijn (.....), de rechterkant, welken hij verkeerdelijk volgt, de korte bocht dus, met een volle lijn (———).

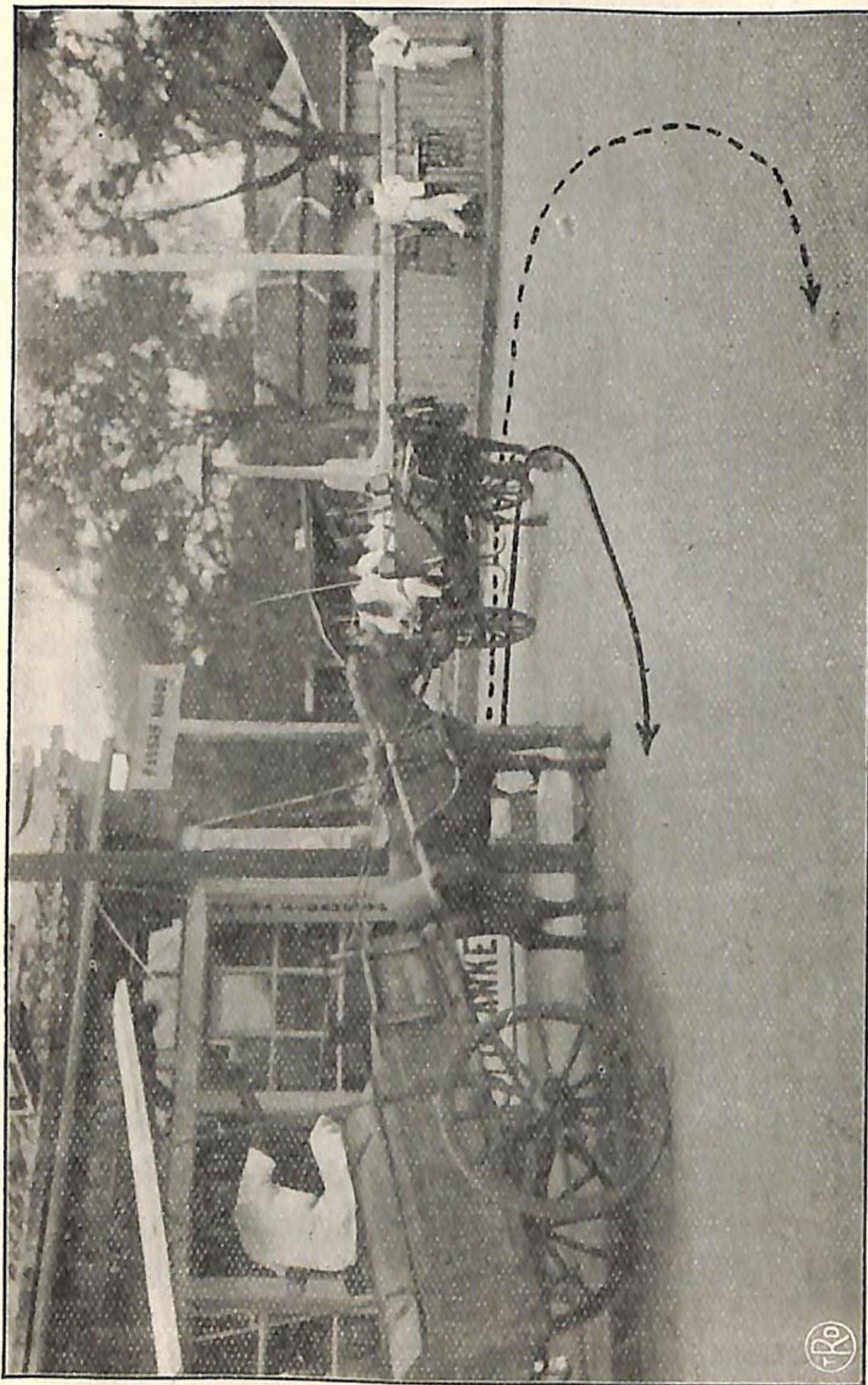
Afbeelding No. 16, welke ge hierbij ziet, is ook zeer leerzaam. Zij toont ons twee fouten tegen de regelen van den weg. Wij moeten steeds stilstaan aan den linkerkant van den weg! Zie nu eens naar de auto's, waarvan wij op de plaat den voorkant zien. Aan welken wegkant staan zij stil? Aan den rechterkant, aan den voorhen verkeerden kant van den weg. Voor de sado en de auto, waarvan wij de achterzijde zien, is dit de linkerkant, de goede kant dus.

No. 14. „Links houden” en niet rechts zoals deze auto's.
„Djalan kiri” dan djanganlah djalan kanan seperti auto jang digambarkan ini.

No. 15. Maak een rechterbocht wijd. De sado op deze plaat doet het verkeerd en volgt de korte bocht (———) hoewel hij de wijde bocht (.....) behoort te maken. Kalau membélok kekanan, hendaklah menoeroet léngkok jang besar. Sado jang digambarkan ini salah mengambil djalan. Dia membélok menoeroet léngkok jang ketjil (———), pada hal ia mesti menoeroet léngkok jang besar (.....).

BAB V

Beberapa kesalahan mengambil djalan dan ketjelakaan didjalan

Kesalahan mengambil djalan.

Soeatoe kesalahan tiada menoeroet atoeran oetama tentang mempergoenakan djalan 'oemoem itoe.

Pada gambar No. 14 itoe sebenarnja ta' perloe lagi diberi keterangan jang pandjang. Barang siapa jang melihatnja, tentoe dengan segeramelihat bahwa kedoea-doea auto itoe salah djalannya, ja'ni berdjalan dibahagian kanan djalan. Roepanja auto jang membelakang kepada kita itoe, hendak memperbaiki kesalahannya, hendak menghindar kekiri; karena itoe tentoe besar sekali bahaja, kedoea kendaraan itoe akan bertoemboek.

Gambar No. 15 memperlihatkan kepada kita soeatoe kesalahan jang atjap kali benar kedjadian, sehingga banjak benar terdjadi ketjelakaan jang sebenarnja dapat diélakkan.

Kita soedah mengetahoei, apabila kita hendak menjimpang (membélok) kekanan, hendaklah memboeat léngkok jang besar, sebab kita mesti laloe disebelah kiri. Pada gambar jang terseboet terang sekali kelihatan koesir sado itoe hendak membélok kekanan. Akan tetapi bahagian jang mana dari djalan itoe jang dilaloeinja? Dia mesti mengambil djalan kiri, tetapi ia soedah melaloei djalan kanan; djadi ia memboeat léngkok jang ketjil, mestinja ia memboeat léngkok jang besar. Sebab itoe ia tiba dibahagian djalan, jang djadi kiri djalan bagi gerobak jang kelihatan pada gambar itoe. Djalan kiri jang mesti dilaloei sado itoe, djadi léngkok jang besar, pada gambar kita dinjatakan dengan titik-titik (.....), dan léngkok jang ketjil dengan garis (———).

Gambar No. 16 itoe poen banjak poela pengadjaran jang dapat kita poengot dalamnja. Doea boeah kesalahan jang dinjatakannja. Kalau kita berhenti, selamanja mesti dipinggir disebelah kiri. Lihatlah pada gambar itoe auto jang menghadap kepada kita!

De tweede fout, die wij op deze afbeelding zien, is die welke de voorste auto, met het nummer B. 786, ook nog maakt, behalve dat zij aan den rechterkant van den weg stilstaat. Zij staat n.l. ook geheel scheef en niet evenwijdig aan den rand van den weg, op onze plaat het voetpad. Daardoor neemt zij meer plaats in dan noodig en geoorloofd is en vernauwt daardoor voor andere voertuigen den weg.

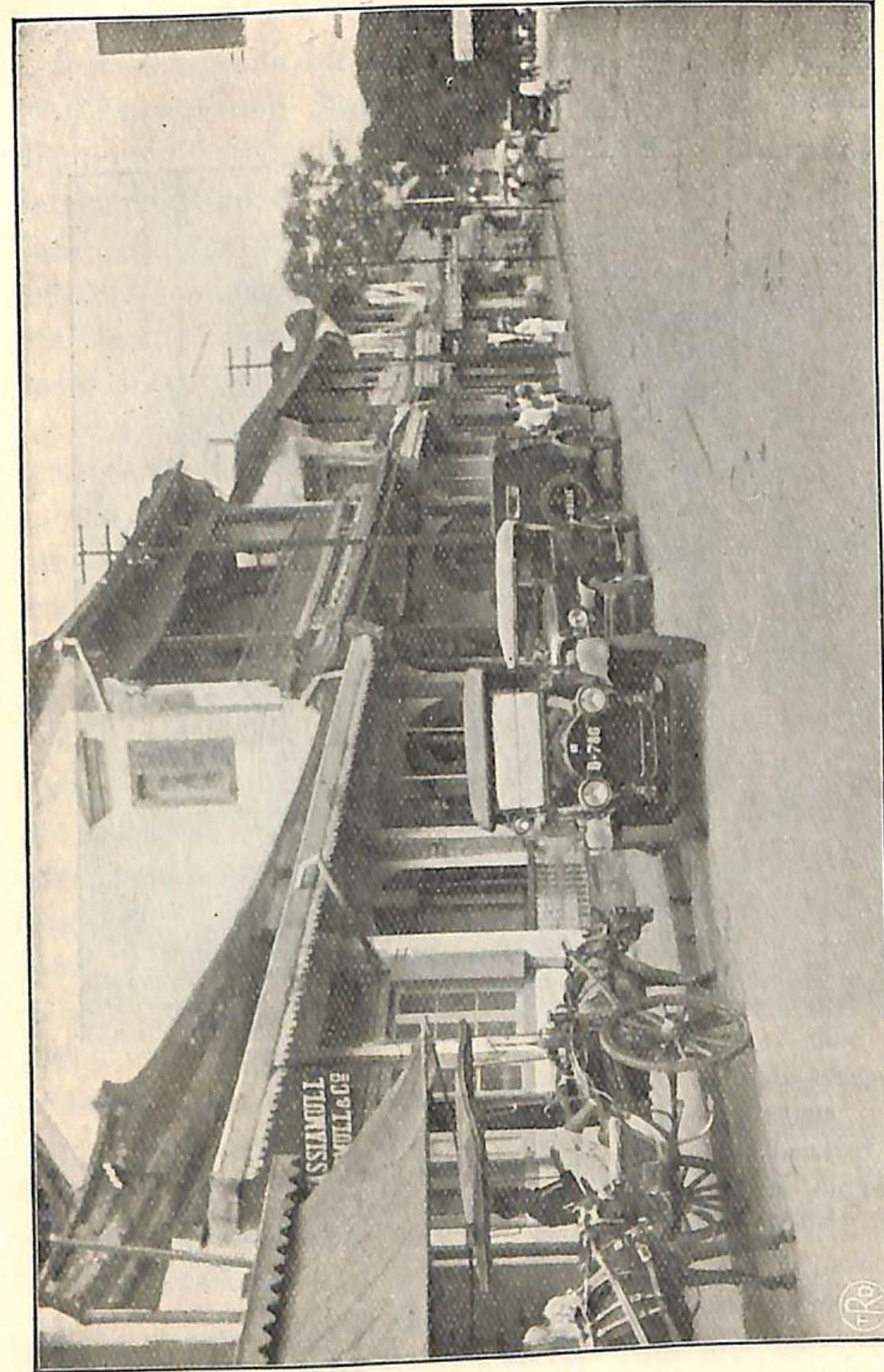
Voordat wij nu overgaan tot het in het kort bespreken van een paar ongelukken, die gebeurd zijn door het niet nakomen van de bepalingen voor het gebruik van den openbaren weg, willen wij nog eerst aan de hand van twee afbeeldingen wijzen op handelingen, die wij dagelijks door fietsers zien verrichten, doch die geheel verkeerd en zeer gevaarlijk zijn.

Fietsers begaan n. l. dikwijls de fout, om zich zoo weinig mogelijk aan de regelen van den weg te houden en met hun rijwiel op drukke wegen tusschen alles door te rijden, ook al brengt hen dit geheel aan de rechterzijde van den weg. Zij denken: „Ik neem met mijn fiets zoo weinig ruimte in en ik rijd zoo snel, dat ik dat alles veilig kan doen!” Maar zij vergeten, dat zij daardoor hinderlijk zijn voor het overige verkeer. Waar blijft: „*Wie hinderlijk is voor het verkeer, loopt de meeste kans, een ongeluk te krijgen!*”

Een voor het verkeer buitengewoon hinderlijke manier van doen van vele fietsers, zien wij op plaat No. 17 afgebeeld.

Vergelijk eens de breedte van den geheelen rijweg en de breedte, die door de fietsers wordt ingenomen. Zij fietsen met hun vijven naast elkaar en beslaan bijkans de helft van de geheele breedte van den weg. In ieder geval beslaan zij den geheelen linkerkant daarvan en versperren dezen daardoor voor de achter hen aankomende rij- en voertuigen. Deze kunnen hen immers niet voorbijrijden, zonder van den rechterkant van den weg gebruik te maken, hetgeen niet geoorloofd is, terwijl zij bovendien kans loopen, tegen een daar rijdend voertuig te botsen. *Deze fietsers zijn een belemmering voor het verkeer. Zij stellen zichzelf en anderen daardoor in gevaar en handelen dus tegen artikel 6 van het rijwiel-reglement, dat hun verbiedt, op zoodanige wijze over een openbaren weg te rijden, dat de veiligheid van het verkeer op dien weg wordt belemmerd of in gevaar gebracht.*

Tegen dit artikel zondigt ook de fietser op afbeelding No. 18.

No. 16. Houdt links aan den kant van den weg stil en laat uw voertuig evenwijdig aan den kant van den weg staan, niet scheef.
 Kalau berhenti hendaklah disebelah pinggir kiri; dan *djanganlah* kendaraan itoe berdiri miring, melainkan sedjajar dengan pinggir djalan.

No. 17. Fietsers, die onnoodig met zijn velen naast elkaar rijden, belemmeren den weg, zijn hinderlijk en gevaarlijk.
Orang jang berkendaraan keréta angin berdjadjar-djadjar seperti jang digambarkan diatas ini, mengempang djalan, menjoesahkan dan membahayakan.

Disebelah mana ia berdiri? Disebelah kanan, boekan? Djadi pada tempat jang salah. Bagi sado dan auto jang membelakang kepada kita, tempat itoe sebelah kirinja, djadi baginja ta' salah berdiri disitoe.

Kesalahan jang kedoea, jang dinjatakan gambar itoe, ialah auto jang menghadap kepada kita, jang sebelah kemoeka sekali, djadi jang bernomor B. 786, berdiri miring. Djadi auto itoe lain dari pada salah mengambil tempat, salah berdiri poela. Dia berdiri tidak sedjadjar dengan pinggir djalan (pada gambar No. 16 tidak sedjadjar dengan djalan orang). Karena itoe ia mengambil tempat lebih lébar dari pada jang perloe dan jang boléh; dan karena itoe mengoerangi lébar djalan bagi kendaraan jang lain.

Sebeloem kita memperkatakan beberapa ketjelakaan, jang terdjadi karena tidak menoeroet ketentoean tentang mempergoenakan djalan 'oemoem, kita hendak memperkatakan lebih dahoeleoe doea hal jang hampir tiap-tiap hari kita lihat dilakoekan orang jang berkendaraan keréta angin, pada hal perboeatannja perboeatan salah dan sangat poela berbahaja.

Soenggoeh, amat sering sekali orang jang menaiki keréta angin berboeat salah, karena hampir tidak mepedoelikan atoeran djalan, dan berkendaraan dengan keréta anginnja kemana-mana sadja ditempat jang ramai, menjerboekan dirinja ketengah-tengah berbagai-bagai kendaraan jang lain, meski ia telah sampai kebahagian kanan djalan sekalipoen. Meréka itoe berpikir: „Saja hanja mengambil tempat sedikit sadja, dan saja dapat mengendarai keréta angin itoe dengan tjepat, sehingga sekaliannja itoe dapat saja lakoekan dengan tiada berbahaja.” Akan tetapi meréka itoe soedah loepa, bahwa meréka itoe djadi rintangan bagi kendaraan lain, karena meréka tidak menoeroet atoeran itoe. *Dan barang siapa jang merintang perdjalan kendaraan jang lain, ia moedah sekali ditimpa ketjelakaan.*

Soeatoe perboeatan orang jang mengendarai keréta angin, jang djadi rintangan besar benar didjalan raja itoe, ialah seperti jang diperboeat oléh anak-anak, jang digambarkan pada gambar No. 17.

Bandingkanlah seloeroeh lébar djalan itoe dengan lébar jang diambil oléh sekalian anak-anak jang naik keréta angin itoe. Meréka itoe berkeréta angin, berlima sedjadjar, dan karena itoe

